

Langesundsfjorden

Det er ikke første gang undertegnede anmelder en tysk skrivelse om Tvedalen og Langesundsfjordens geologi og mineralogi. Forrige tilfelle har jeg etter beste evne prøvd å fortrenge. Spenningen var derfor stor da jeg kunne ta denne nye publikasjon i øyensyn. Ville den leve opp til forventningene? Ville feil og utelatt stoff prege det nye verk?

Dette er jo på mange måter Brøggers disipler, som her for første gang etter Brøgger kommer med en komplett gjennomgang av områdets geologi og mineralogi. Vi skal ikke glemme et flott nummer av «STEIN» for 6 år siden, som belyste mye av det nye i området, men nå skulle det da komme det komplette epos om dette området. Før jeg lar synspunktene komme, ønsker jeg kort å ta for meg artikkelens oppbygging.

- De første seks sider tar ved hjelp av kart og bilder for seg områdets geografiske beliggenhet og en kortfattet mineralogisk/geologisk oversikt over de ulike Larvikittområdene.
- De syv neste sidene vies til historikk. Såvel de kjente geologer, som mineralene som er førstegangsbeskrevet herfra, er blitt flettet sammen.
- Syv sider med en grundig gjennomgang av områdets geologi med fargekart, illustrasjoner og bilde, følger så.
- De neste 58 sider tar for seg områdets mineraler. Med tekst, tegninger og fargefotos blir ialt 172 mineraler presente, derav 92 med fargebilder! I tillegg følger noen ord om fluoriserende mineraler fra området, samt en oppstilling av mineralene utifra kjemisk sammensetning.
- De siste to sider vies litteraturhenvisninger, samt en omtale av de hittil uidentifiserte mineraler (UK) fra området.

Et bunnsolid arbeid

La det være sagt med en gang; nærmere en ren suksess tror jeg ikke det er mulig å komme. Heftet er en fantastisk reise gjennom Larvikittområdets spennende geologi.

- Etter nøye å ha lest gjennom teksten, sitter jeg igjen med et bunnsolid inntrykk med hensyn til faglig innhold. Her presenteres geologien og de enkelte lokaliteters særpreg på en systematisk og strukturert måte. Kart, skisser og fotografisk materiale fra eldre tider til i dag, gir verket en svært profesjonell og dokumenterende ramme.

- Mineralbeskrivelsene er oppdaterte og informative. Utifra tidsperspektivet rundt denne publikasjon, kunne kanskje det siste Barylitt-funnet fra Treschow-Fritzøebruddet vært med? Men nye funn er selvsagt problemet rundt enhver utgivelse av denne art. Jeg setter også pris på at typelokaliteter på noen av de sjeldnere mineraler tas med.

At de uidentifiserte mineralene fra området nevnes sammen med de ovennevnte punkter, gir i mine øyne publikasjonen et internasjonalt preg. Dette imøtekommer den interesse området har over hele verden !

Er det da ingen innvendinger eller kritiske bemerkninger ?

Jo, i hovedsak en. Jeg stiller meg kritisk til utvelgelsen og disponeringen av mineral-fotografiene. Fotografiene holder jevnt over en høy standard og antall fargebilder er imponerende, men jeg skulle like å få svar på følgende spørsmål:

- Hvordan er det mulig å kalle forsidebildet for Hambergitt?*

- Hvorfor er bilder av mineraler som for eksempel Leukophanitt, Hambergitt, Rosenbuschitt, Hiortdahlitt, Cappelenitt og flere andre utelatt. De mineralene som er første-gangs beskrevet fra området burde da ha vært med?

- Er de beste bilder brukt ? Etter å ha studert noe av bildematerialet fra STEIN, samt det jeg husker fra lysbildeforedrag, sitter jeg igjen med den klare følelsen av at noen av bildene med fordel kunne vært erstattet med andre eksisterende bilder.

- Hvor mange av bildene er av eldre prøver fra samlingen til Geologisk-Mineralogisk Museum i Oslo ? Kanskje også fra andre museer? Jeg savner nemlig noen bilder, for eksempel av den fantastiske Leukophanitt-stuffen som befinner

seg i ovennevnte samling.

Og jeg savner en oversikt over hvilke fotografier som har tatt hvilke bilder samt størrelses-angivelser på mineralprøvene og med henvisning til i hvilke samlinger de befinner seg.

Sluttkommentaren må derfor bli:

Et fantastisk stykke arbeid til glede for alle steininteresserte. Er det mulig, en gang i fremtiden, å få denne publikasjonen på norsk og med et litt annet bildeutvalg ? All honnør til forfatterne !

Tidsskrift: Mineralien-Welt 4 / 96

Utgiver: Rainer Bode, Bode Verlag GmbH

Forfattere: Frode Andersen, Svein Arne Berge og Ingulf Burvald

Tittel: Die Mineralien des Langesundsfjords und des umgebende Larvikit - Gebiets, Oslo - Region, Norwegen.

Ant. sider: 80

Thor Sørli

* *MW-redaksjonen beklager i nr. 5/96 feilen med forsidebildet. Det er astrophyllitt som er avbildet.*

** Det er nok mulig, men det blir ikke STEIN som står for det. Det har vi ikke ressurser til. Hva som er realistisk for oss eller burde være det, er at vi følger opp hva som blir funnet av nytt materiale i Langesundsområdet og andre steder i Norden. Men vi er helt avhengig av våre lesere for å få informasjon. Så langt ser det ut til at **mange** noen synes det er passelig at STEIN-redaksjonen leser om nytt fra vår egen bakgård i utenlandske tidsskrift. Således står å lese i MW nr. 5. «Allerede i neste nummer vil vi berette om de nyeste nyheter fra Langesundsfjorden. La Dem overraske». Ja, takk, men vi håper likevel at det ikke er så veldig nytt. - Og så tilstår vi likegodt at vi er en smule misunnelig !

ghw